

pravi posebno bolnico za največje reveže, to je za umobolne, katere smo dosedaj pošiljali v Ljubljano in tam zanje drago plačevali.

Zdravje zna naš narod ceniti. Ceniti pa zna tudi tiste, ki zanj kaj storijo! In SLS je storila že ob začetku samostojnega dela v oblastnih skupščinah zelo veliko. Vsi naši politični nasprotniki so glasovali zoper vse postavke za zdravstvo.

Bivše deželno premoženje — naša last!

Kot eno glavnih nalog si je naša oblastna skupščina naložila, da pridobi naši Štajerski nazaj njeno bivše premoženje, ki je v celoti vredno nad 150.000.000 Din. Ko so vladali v Beogradu demokrati in radičevci, je bilo vse to premoženje že v rokah Beograda. Rogaška Slatina se je imenovala — državno kopalnišče, Dobrna — državno zdravilišče itd. Ko pa je bila SLS v vladi, tedaj je dosegla, da je vse to premoženje prešlo v last naše mariborske oblasti. V zemljiških knjigah je že izvršen prepis, da je to last mariborske oblasti. In to niso katerekoli znamenovane osebe, to so zastopniki našega milega naroda, ki je tako po dolgih stoletjih postal lastnik biserov naše prelepe dežele. Ta zasluga SLS se bo poznala v dolgo bodočnost našega naroda. Na sramoto naših političnih nasprotnikov pa moramo povedati, da so Pucelj, Žerjav in Pivko glasovali v Beogradu zoper to, da bi prešlo to premoženje v last slovenskega naroda.

Za avtonomijo!

Ali je to delo za naš cilj, da bomo kolikor mogoče svobodni v Sloveniji in sami gospodarji, ali ne, to naj danes presodi vsak. Če je pameten, bo moral priznati: SLS je delala za svoj narod! SLS zasluži, da ji narod še naprej zaupa delo, da ji narod pomaga odstraniti nasprotnike Slovenije, in da se združi v enotno slovensko ljudsko stranko, da se ne cepi na osem skrinjic, ampak da glasuje ves narod le v prvo skrinjico SLS!

Vsi naši politični nasprotniki so glasovali zoper proračun, ki je prinesel samo naši oblasti do 30.000.000 Din za najnujnejše potrebe. Vsi naši politični nasprotniki so glasovali zoper osamosvojitve Slovenije! Zato je to delo le samo delo SLS in njenih poslancev. Narod to ve, zato bo volil le SLS v prvo skrinjico!

Katere ceste bo oblastni odbor najprej zgradil in popravil?

Kakor smo poročali že večkrat, je mariborski oblastni odbor, v katerem so sami odlični zastopniki SLS, zaprosil finančno ministrstvo, da sme najeti desetmilijonsko posojilo. Tozadevno dovoljenje je prišlo iz Beograda. Komaj je bilo posojilo dovoljeno, že so se ponudili francoski, angleški in sevda tudi domači denarni zavodi, da dajo takoj na razpolago zgoraj omenjeni denar. Ponujanje denarja je dokaz, kak ugled in kako zaupanje uživajo naši oblastni gospodje odborniki. Ako bi bili v odboru samostojni demokrati, bi šla za najemanjem posojila bolj trda, ker je znano ne samo po naši državi, ampak tudi v inozemstvu, kako gospodarsko umetnost je dokazala v zadnjem času Žerjav-Pribečevićeva gospoda pri Slavenski banki, celjski ter mariborski mestni hranilnici itd.

Mariborski oblastni odbor se je odločil, da najme posojilo doma po nizkih obrestih. Prvi del izposojenega denarja je odbor že prejel in se bodo začele s tem denarjem graditi, oziroma popravljati takoj te-le cestne zveze:

V Prekmurju se bo dogradila cestna zveza Turnišče—Dolga vas in je licitacija gramoza za to cesto že razpisana.

Most preko Murice pri Legradu je bil že tako slab in neuporaben, da so ga morali zapreti za promet radi nevarnosti. Ta most se bo zgradil na novo in stroški poravnali iz oblastnega posojila.

Večne pritožbe se slišijo od strani Prekmurcev in Štajercerov radi škode, katero povzročata Mura s trganjem najbolj rodovitne zemlje. Obrambna dela ob Muri so se že začela, a so se morala prekiniti radi pomanjkanja denarja. Z denarjem omenjenega posojila se bodo ta obrambna dela takoj nadaljevala in dokončala še letošnjo jesen.

V Savinjski dolini je pred vsem potrebna regulacija Bolske v okraju Vransko in cesta St. Andraž—Sv. Peter in popolna poprava ceste na Solčavo. Regulacijska in cestna dela v Savinjski dolini si je ogledal na licu mesta te dni vodja oblastnega gradbenega odseka g. inženjer Fišer, ki bo vse zgradbe ter poprave sam osebno vodil in nadziral.

Najslabše cestne zveze pa ima gotovo del Koroške, ki spada pod našo državo. Te ceste so bile svoj čas deželne, a se ni že nikdo zmenil prav za nje ne med vojno in ne po prevratu. Koroške cestne zveze so v tako slabem in obupnem stanju, da se jim mora priskočiti na pomoč takoj in stroške bo kril oblastni odbor iz najetega posojila.

Ravnokar našeta vodna in cestna dela so nam dokaz, da se je lotil mariborski oblastni odbor s polno paro resnega in najbolj potrebnega dela za obnovo in povzdigo: Slovenske Štajerske, Prekmurja in Koroške.

Dosedanjega vztrajnega in temeljitega dela oblastnega odbora ne morejo niti najmanj omalovaževati, kaj šele tajiti naši nasprotniki.

Kjer ima SLS odločilno besedo, tamkaj se pač dela in to hitro, dobro in pošteno in nimamo beležiti nobenih velikanskih nepoštenosti, kakor so si jih naložili na hrbet samostojni demokratije v najnovejšem času pri Slavenski banki in raznih mestnih hranilnicah.

Skrb SLS za največje reveže — bolnike.

Kakor je znano širši javnosti, bo sprejela oblast v svojo upravo tudi vse bolnice ter hiralnice. Vsa leta od prevrata sem so bile naše bolnice vedno na vagi, da jim Beograd zapre podporo in se bodo morale zapreti. Vsako leto se je pripeljala v Slovenijo od vladne mize groznja, da za

bolnice v Sloveniji ni kredita in bodo morali bolniki — na cesto.

Vsi čitatelji »Gospodarja« dobro vedo, koliko letanja, prosjačenja, truda ter požrtvovalnosti je stalo naše poslance, dokler niso odstranili nevarnosti, ki so visele nad obostojom slovenskih bolnic.

Desettedenskem sodelovanju SLS na vladi se je zahvaliti, da je odstranjena za vedno opasnost, da bi nam kedo ogrožal bolnice in metal bolnike na cesto. Te dni in sicer dne 6. septembra, se vršijo v Beogradu posebna posvetovanja in ob tej priliki bosta tudi zastopnika mariborskega oblastnega odbora prevzela od državne oblasti bolnice ter hiralnice in uradništvo v teh zavodih.

Pa že pred prevzemom bolnic je poskrbel mariborski oblastni odbor za največje reveže — bolnike.

Kakor poročamo na drugem mestu, je kupil oblastni odbor od Ljubljanske kreditne banke takozvani sanatorij v Petrovem selu tik Maribora in se bo ta zavod takoj začel uporabljati kot porodnišnica, katere doslej sploh ni bilo v mariborski oblasti. V tej novi porodnišnici bo 50 postelj, prvovrstni zdravniki in kot postrežnice usmiljene sestre. Porodnišnica ima tudi lep velik vrt in bodo naše matere preskrbljene ravnotako, kakor so bile svojčas v veliki bolnici v Gradcu. Takoj zadaj za to novo porodnišnico bode obdana od ljubkega vrta, otroška bolnica, ki spada v bližino porodnišnice.

Predvsem pa ne smemo pozabiti omeniti, da bo oblastni odbor pozidal novo ter moderno urejeno umobolnico. Doslej so se lečili naši umobolniki na Studencu pri Ljubljani in je bilo na leto povprečno v tem zavodu do 300 bolnikov in še več. Studenska umobolnica je prenapolnjena in so se sprejemali le najhujši slučajji. Radi žalibog naraščajočega števila umobolnih v mariborski oblasti se je odločil oblastni odbor, da pozida novo umobolnico na posestvu g. grofa Schönborna v Slivnici pri Mariboru. Grof je že ponudil potreben del posesti in iz že omenjenega desetmilijonskega posojila se bo poskrbelo za največjega pomilovanja vredne reveže in to so gotovo med vsemi bolniki — umobolniki!

Delo naše samouprave se ne kaže samo na gospodarskih poljih, ampak tudi v skrbi za največje reveže — bolnike. Naj Žerjavovi demokrati in radičevci pokažejo, ako morejo, da so le samo mignili z mazincem, ko je šlo za osiguravanje naših slovenskih bolnic. Ljudstvo vidi skrb SLS za od pomoč bolnikom in radi tega jej bo tudi izreklo popolno zaupanje na dan volitev 11. septembra in bo volilo v 1. skrinjico!

Kaj pa Rogaška Slatina in Dobrna pod oblastno samoupravo?

Ena največjih zaslug naših poslancev in celotne SLS je gotovo priboritev Rogaške Slatine in Dobrne oblastni samoupravi. Saj bosta ravno ti dve zdravilišči in kopalnišči za prihodnost za mariborsko oblastno skupščino dve točki glavnih denarnih virov. Letos sta bili in sta še ti letovišči prenapolnjeni in ta izvanredni dobri obisk je dal oblastnemu odboru misliti: stanovanjske hiše za goste bo treba za prihodnje povečati, ali pa zidati nova stanovanja.

Za letošnje sklenjeno, da se pozida v Rogaški Slatini nad takozvanim magacinom eno nadstropje in bo na ta način pridobljenih 30 stanovanjskih sob. Spodnji in vrtilni del skladišča dobi gostilno in takozvano švicarijo.

V bližini tega magacina se bo še pozidala ena nova hiša, ki bo opremljena za goste.

Kakor na Slatini bo treba stanovanjske razmere razširiti tudi na Dobrni, ki je posebno dobro obiskana od srbskih gostov.

Doslej sta posedali obe zdravilišči vsaka po en osebni avtomobil za prevažanje gostov. Za letošnjo sezono je naročil oblastni odbor za Rogaško Slatino in Dobrno po eden nov avtomobil in sta imela na vsakem letovišču oba voza dovolj zaposlenosti.

Rogaška Slatina in Dobrna bosta kot last oblastne skupščine ne le samo napredovali, ampak se tudi povzdignili do one višine, do katere se povsje vsako podjetje, pri katerem ima glavno in odločilno besedo poštena, delavna in za napredek Slovenije vneta SLS!

Ivan Vesenjsek:

PROSIM ODGOVORA!

Prosim vse tiste, ki so zmožni brati in misliti, da mi odgovorijo z besedo in z dejanjem, ali imam prav, kar zapišem v naslednjih vrsticah! Za zaslepljene in prodane duše te vrstice niso. Mnogo se je v tej volilni dobi že govorilo in pisalo, zato bom kratek ter začnem s priliko:

Ladja na vodi nosi veliko družbo popotnikov in njihovo življenje ali smrt je odvisna samo od tega, ali pride ladja srečno na varno. Med vožnjo se ladja poškoduje, ali jo poškodujejo celo nalašč zlobneži. Vprašam sedaj: kdo izmed popotnikov ne bo storil skupaj s celo družbo vsega, da se nesreča prepreči in reši življenje svoje in tovarišev? Kdo bo smel stati ob strani, pa govoriti: »Le delajte in se trudite vi, jaz bom pač povečal težo, ali brez dela gledal in čakal, da me rešite vi!«

Prijatelji, med mornarji je bil običaj in predpis, da so takšnega brezvestneža s smrtno kaznovali!

Ali nismo mi vsi tudi popotniki na ladji? Ali ne zahtevajo naši lastni življenjski interesi, da se složno branimo in se složno pripeljemo na varno? Naša ladja je naša država in mornarji smo mi vsi državljani brez izjeme. Če kdo torej iz nevednosti ali iz komodnosti pravi: brez mene bodo že opravili, potem zanemarija svojo dolžnost proti samemu sebi in uničuje svojo lastno korist ter spravlja v nevarnost še druge.

Je res ali ni res?

Slovenska ljudska stranka, odnosno njeni zastopniki v skupščini, so letos prvič imeli priliko, da so v vladi pri proračunu sodelovali. In uspeh?

1. Mi smo znižali osebno dohodnino in odpravili doklade na njo, naši politični nasprotniki so vsa ta leta samo zviševali davke.

2. Mi smo znižali desetek (prenosnine) za eno celo tretino pri nepremičninah in za polovico pri premičninah. Vsi naši nasprotniki so pa stali ob strani, ali pa zviševali, kakor recimo demokrati in samostojni — sedaj radičevci.

3. Mi smo odpravili prijavo vina in kazni radi te prijave. Nasprotniki so to svojčas vpeljali.

4. Mi smo zmanjšali ceno soli, naši nasprotniki so jo zviševali, ko so oni glasovali za državne proračune.

5. Mi smo celotna bremena znižali vsem državljanom, ker smo glasovali za proračun, kjer smo stroške znižali za en tisoč milijon dinarjev.

6. Mi smo izposlovali odpustitev kazni zaradi monopolnih prestopkov — sajenje tobaka — in s tem prihranili ljudem stotisoče; nasprotniki so vpeljali te visoke in strašne kazni.

7. Mi smo priborili samoupravam — oblastem — v Sloveniji deželno premoženje in pravico, da izpreminjajo deželne zakone, tako kakor zahtevajo današnje potrebe. Nasprotniki se za to niso brigali.

8. Mi smo dobili kredite za najnujnejšo uravnavo pri Dravi, Savi in drugih rekah. Mi smo tudi iz računa nekdanjih deželnih doklad za okrajne zastope izsilili prvi znesek 4.2 milijona. Vsi naši nasprotniki so to omalovaževali ali zanemarjali.

To so samo nekatere glavne točke, kjer smo izpremenili državni proračun v korist našemu ljudstvu in še proti vsemu temu so glasovali radičevci in samostojni demokrati. Torej smo mi boljše gospodarili ali drugi?!

Vprašam se to!

V celem sedanjem volilnem boju nisem slišal in čital drugega, kakor očitanja tistih, ki so vseh sedem let zanemarjali in kvarili ter zapravljali, zakaj mi vsega tega dela škodljivcev v par tednih nismo popravili. Ali ni edino pametno, da se škodljivci napodi, nam pa omogoči, da bomo pošteno in pametno njihov greh nad ljudstvom popravili?! Ali ni res, da so zapravili naši nasprotniki z raznimi bankami in denarnimi zavodi ter z upravo v Ljubljani, v Mariboru, v Celju, Ptujju in drugih krajih stotine in stotine milijonov ne svojega denarja, temveč prihranke pridnih in štedljivih slovenskih kmetov, delavcev, obrtnikov? Strašna škoda tega brezvestnega gospodarstva se bo šele sčasoma v polni meri pokazala! Hujše in grše kot svinja z žaklom so ravnali, ko so razmetavali in zapravljali lahkoverno njim zaupan denar. In še jim hočete verjeti?! Še zaupati?!

Ali veste,

da je ministrski predsednik Velja Vukičević v pismu na Nj. Veličanstvo, našega vladarja, označil kot bodoči program vlade in narodne skupščine razširitev samouprav, kar je za nas Slovence življenjskega pomena? Da je med prvimi nalogami izjednačenje davkov, kar je za vse slovensko ljudstvo odločilnega gospodarskega pomena? Ali veste, da se bje bitka proti vsem korupcionistom in nasilnežem, da se zruši vse kvarno, kar sta napravila Pašič in Pribečević in njuni privrženci? Ali veste, da bomo sodelovali v vladi, ki bo preuredila državo ter pretirani centralizem odpravila ter državno upravo pocenila? In vi hočete ostati doma, ali biti celo proti nam? Ali veste, da moramo urediti razmerje med državo in Cerkvijo, da pridejo novi šolski zakoni in da je tu treba ščititi pravice katoličanov in staršev?!

Prosim, ta vzgled prečitajte!

Karol Veliki je pozval svoj narod 43krat v boj za čast in moč Frankov. In šli so. Ko je prevzel vlado, je bila njegova frankovska država približno slabo polovica Francoske; ko pa je umrl, je obsegala več kakor polovico Evrope. In ti za obrambo svoje državljanske pravice, v zaščito svoje svobode in svojih koristi si ali tako komoden, ali tako brezvesten, da rečeš: brez mene bodo že opravili, pa niti v nedeljo nimaš ene ure časa?! Res je, opravili bodo, toda opravili bodo brez tebe in opravili bodo proti tebi in tvojim koristim in tvojemu hotenju in naziranju.

Človek, ki se ne briga za svoje državljanske pravice, in se jih ne poslužuje, je precej podoben živini: gospodarju prepusti, da jo pari, reši ali strada, prodaja in kolje, kakor je njemu milo in drago.

Ni nimam za sedaj več povedati, ali prosim samo, da naši prijatelji to predložijo nevednim in mlačnim, da na to odgovorijo z dejanjem 11. septembra!

VOLILCEM!

Zavedajmo se — volilne pravice!

Marsikdo se rad pritoži in upravičeno pritoži nad dosedanjo državno upravo. Pri tem pa pozablja, da lahko s odločbo, kadar so volitve, kako naj se ta državna uprava in politika vodi. Naši zavedni Slovenci to vedo, zato se zavedajo svoje velike pravice, volilne pravice. S ponosom, da sodeluje pri upravi države, kdor voli, s tem ponosom uporabi vsak volilec svojo volilno pravico!

Onim, ki so zadnjč volili SLS!

Vi, zvesti naši in prevdarni možje in fantje, ki ste zadnjič dali svoje volilne kroglice SLS, vi ste tisti, ki ste podprli naše poslance v Beogradu, da so izvojevali mnogo uspehov za Slovenijo, da je slovenski narod danes na tem, da bo po SLS v vladi zastopan. Zvesto ste se bojevali vsa ta leta, zdaj se bliža zmaga naši zvestobi, zdaj je čas, da se vam ne bodo smejali, ker ste zvesto volili SLS. Volite jo tudi sedaj! Zdaj še posebno, da damo moč SLS, ki naj močna pride v vlado. In vsaka kroglica ji pomnoži to moč! — Zberite vse do zadnje!

Onim, ki sploh niso šli volit!

V Sloveniji je bila skoro polovica takih, ki niso šli volit, iz vseh mogočih razlogov. Kolika škoda je v tem, se ne da dovolj povedati! Kdo pa ni šel volit? V mestih skoro vsi, iz liberalnih meščanskih stanov in tudi iz socialističnih delavskih stanov — vsi! Volit ni šel naš človek, volit ni šel kmet-gospodar, kmetski sin, kmetski delavec. In mi tarnamo, da nam mesta komandirajo! Saj jim sami pusti-